

საქართველოს

თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო
უნივერსიტეტის გამომცემი
გამოდის 1957 წლიდან
№5 (293) მაისი, 2016 წელი

გაზეთი

თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტმა ევროპის მედიკოს სტუდენტთა ასოციაციის (EMSA) ასამბლეას უმასპინძლა

გვ 3

გაცვლითი პროგრამები თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტში

- პარტნიორ უნივერსიტეტებს შორის დადებული ურთიერთგაგების მემორანდუმების საფუძველზე, გააკალავრების, მაგისტრატის, დოქტორანტის, აკვლავრებისა და აკადემიური/ადმინისტრაციული პერსონალის მოხილვა ევროპული ქვეყნების სხვადასხვა უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებაში.
- ევროპული უმაღლესი განათლების მიმზიდველობის გაზრდა, სტუდენტთა კარიერული ზრდის და კულტურული ურთიერთობების ხელშეწყობა უმაღლესი განათლების სფეროში თანამშრომლობის გზით.
- 2015-2016 წლებში თსუ-ის დაფინანსებული „ერაზმუს+“ პროგრამები (საბაკალავრო, სამაგისტრო და სადოქტორო მიმართულებები), აქტივობები და შედეგები.

გვ 6

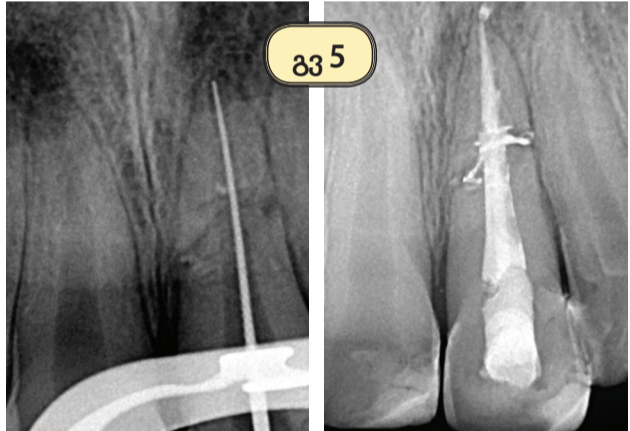
სტუდენტური გვერდი

- სტუდენტური დღეები 2016 დაიწყო
- უცხოელი სტუდენტების ყოველწლიური ფესტივალი თსუ-ში
- წვეულება კლუბ „Senate“-ში
- ხსოვნის კვირეული

გვ 4

თსუ-ის აპოლონ ურუმუძის სახელობის სტომატოლოგიის კლინიკა

საინტერესო კლინიკური შემთხვევები ორმა მოზარდმა ერთი და იგივე ჯგუფის კბილებზე (კბილი 2.1 - ზედა ყბის მარცხენა ცენტრალური საჭრელი და 1.1 - ზედა ყბის მარჯვენა ცენტრალური საჭრელი) პრაქტიკულად, მსგავსი კბილის ტრავმები მიიღეს და რენტგენოგრაფიულად კბილის ფესვების მოტეხილობა დაფიქსირდა.

გვ 5

ქართულ-გერმანული სამეცნიერო-პრაქტიკული კონფერენცია თემაზე -

„პაროდონტიტის, პირის ღრუს ლორწოვანის დაავადებების მართვა და ინფექციის კონტროლი სტომატოლოგიაში“

გვ 5

გამოიცა წიგნი გიორგი ბოჭორიშვილის ცხოვრებასა და მოღვაწეობაზე, რომლის პრეზენტაციაც ახლახან საქართველოს პარლამენტის ეროვნულ ბიბლიოთეკაში გაიმართა. პროფესორებმა გიორგი, ნანა და რევაზ ბოჭორიშვილებმა წიგნის პრეზენტაციაზე საზოგადოებას ამცნეს თავიანთი გადანყვეტილება თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის წარჩინებული სტუდენტებისთვის გიორგი ბოჭორიშვილის სახელობის სტიპენდიის დაწესების შესახებ.

გერმანელი პროფესორები თსუ-ის გივი ფვანიას სახელობის პედიატრიის აკადემიურ კლინიკაში

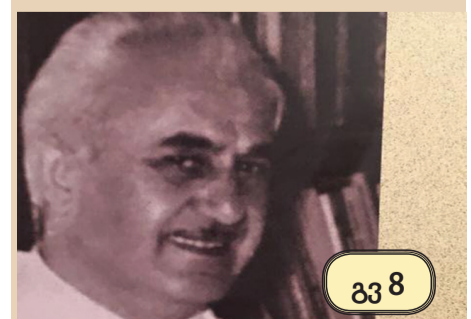

გვ 2

თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის მოჭადრაკეთა გუნდმა თურქეთში, საუნივერსიტეტო ჩემპიონატზე, საპატიო მეორე ადგილი, თასი და ვერცხლის მედლები მოიპოვა.

გვ 2

პროფესორ მანანა ქუთელიას სსოვნისადმი მიძღვნილი საღამო და დოკუმენტური ფილმის ჩვენება თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტში

გვ 7

თბილისის სახელმწიფო სასაქონლო უნივერსიტეტმა "EMSA"-ს ასაბლეთას უმასპინძლა

8-15 მაისს თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტმა უმასპინძლა მედიკოს სტუდენტთა ევროპის ასოციაციის საგაზაფხულო ასამბლეთას (EMSA S/A 2016). ღონისძიების ორგანიზატორი „EMSA-თბილისი“, ხოლო მასპინძელი და მხარდამჭერი თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტი და თბილისის მერია იყო.

ღონისძიების ფარგლებში საქართველოს ეწვია 94 სტუმარი 21 ქვეყნიდან, მათ შორის აღნიშნული ორგანიზაციის პრეზიდენტი – იანის პაპასოლლუ, ვიცე-პრეზიდენტი – საფა ცანცი, ევროპული ქვეყნების EMSA-ს ნაციონალური და ლოკალური კოორდინატორები. ღონისძიების საპატიო სტუმარი ევროპის ექიმთა ასოციაციის ვიცე-პრეზიდენტი, ბერნარდ მაიეტი გახლდათ.

ღონისძიების ფარგლებში გაიმართა სხვადასხვა აქტივობა: EMSA-ს ასამბლეა, სესიები, ტრენინგები, ლექციები და ვორკშოპები, განხორციელდა სოციალური აქტივობები. პროექტის სამეცნიერო თემას წარმოადგენდა „იძულებით გადაადგილებული პირები და მათი ჯანმრთელობა“.

დაიგეგმა სამომავლო აქტივობებიც, მათ შორის შედგა შეთანხმება გაცვლითი პროგრამების შესახებ.

ევროპის მედიკოს სტუდენტთა ასოციაციის საგაზაფხულო ასამბლეთის მონაწილეებმა უმაღლესი შეფასება მისცეს ღონისძიების ორგანიზებას, მეტიც – პრეზიდენტ იანის პაპასოლლუს განცხადებით „EMSA S/A 2016“ არის ერთ-ერთი საუკეთესო გენერალური ასამბლეა, რაც ბოლო წლებში განხორციელებულა.

ევროპის ექიმთა ასოციაციის პრეზიდენტის, ბერნარდ ნაიეტის თქმით, საქართველოში ჩატარებული EMSA S/A 2016 სამაგალითო უნდა იყოს ყველასთვის. „სამშობლოში დაბრუნების შემდეგ ყველას მოვუწოდებ, რომ საქართველოში ჩამოვიდნენ. ეს არის ქვეყანა, რომელიც ყველამ უნდა ნახოს“, – აღნიშნა ბატონმა ბერნარდ ნაიეტმა საქართველოდან გამგზავრებისას.

„EMSA S/A 2016“ მნიშვნელოვანი ფურცელი იყო როგორც მედიკოს სტუდენტთა ევროპის ასოციაციის, ისე თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის ისტორიისთვის.

თანამედროვე საზოგადოება და ბარემოს მდივინა

თანამედროვე პირობებში რადიკალურად შეიცვალა ტრადიციული, ათწლეულებით ჩამოყალიბებული შეხედულება ადამიანისა და გარემოს ურთიერთდაპირისმართების შესახებ. დღეს ადამიანი განიხილება არა როგორც ბუნების მბრძანებელი, არამედ როგორც მისი განუყოფელი შემადგენელი ნაწილი, რომელზეც მოქმედებს გარემოს მრავალფეროვანი ფაქტორთა რთული კომპლექსი და მისი მნიშვნელოვანი ნაწილის ფორმირებაში დიდია თვით ადამიანის როლი, მისი საყოფაცხოვრებო, სამეურნეო და სანარმოო საქმიანობა, რასაც შედეგად მოყვება ატმოსფეროს დაბინძურება ნიადაგის ნორმალური სტრუქტურის დარღვევა – ეროზიული პროცესების განვითარება მნიშვნელოვანი ფაქტორია ბუნებრივი კატაკლიზმების – ვულკანის ამოფრქვევისა და ლავის გავრცელების შედეგად ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის დაკარგვა და ა.შ. ამდენად, თვალსაჩინოა ეკოლოგიური და სამედიცინო/ჰიგიენური პრობლემების ურთიერთდაპირისმართება და ურთიერთგანპირობებულობა, როგორც ერთი მთლიანი ორი შემადგენელი, განუყოფელი კომპონენტისა.

ადამიანის ჯანმრთელობის განმაპირობებელ ფაქტორთა კომპლექსში ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ადგილი უჭირავს გარემოს ხარისხობრივ მდგომარეობას. კერძოდ, ადამიანის ჯანმრთელობაზე გარემოს ფაქტორების გავლენის წილი ფასდება 18-25-დან 40-60%-მდე. ამდენად, შედარებით ნაკლებად მდგრადი ფაქტორის – გარემოს ხარისხობრივ მდგომარეობის გაუმჯობესების შედეგად შესაძლებელია გარემოს და, შესაბამისად, ადამიანის, გაჯანსაღება, მისი ცხოველყოფილო-

მართულებით; ამჟამად მიმდინარეობს მათი კრიტიკული რევიზია – გადახედვა და დამტკიცება თვისობრივად უფრო მაღალ დონეზე – ტექნიკური რეგლამენტების სახით. თუმცა შექმნილია პარადოქსული სიტუაცია – პრაქტიკულად არ არსებობს ის ორგანო (უფრო ზუსტად, არ არის დამთავრებული შესაბამისი ინსტიტუციური რეგორმა), რომლის მოვალეობაა გარემოს ხარისხობრივი მდგომარეობის კონტროლი და მასთან მოსახლეობის ჯანმრთელობის მდგომარეობის კავშირის ანალიზი.

ქვეყნის სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების თანამედროვე მდგომარეობის გათვალისწინებით, გარემოს მედიცინის მიმართულებით, პრობლემათა რთულ სპექტრში განსაკუთრებით ყურადსაღებია და პირველი რიგის პრობლემებს მიეკუთვნება:

- სახელმწიფო სანიტარიული ზედამხედველობის სამსახურის ინსტიტუციური და სტრუქტურული რეორგანიზაციის დაწყებული პროცესის დასრულება;
- სახელმწიფო სანიტარიული ზედამხედველობისა და საზოგადოებრივი ჯანდაცვის სამსახურების ინსტიტუციური მონაცემების და ურთიერთთანამშრომლობის დასაბუთებული მოდელის შემუშავება;
- სოციალურ-ჰიგიენური მონიტორინგის სისტემის სრულყოფა და პრაქტიკული რეალიზაციის უზრუნველყოფა;
- სანიტარიული ზედამხედველობის განმარტოვებული დაწესებულებების დაკომპლექტება შესაბამისი კვლევითი სპეციალისტებით (საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ბაკალავრის; საზოგადოებრივი ჯანდაცვის მაგისტრი

ბისა და ყოველმხრივი განვითარებისთვის ნორმალური პირობების შექმნა.

საქართველოში, უკანასკნელი 2 ათეულზე მეტი წლის განმავლობაში, გარემოს მედიცინის სფეროში მეტად არასახარბიელო მდგომარეობაა შექმნილი, რაც მრავალი ფაქტორითაა განპირობებული.

ერთიანი სახელმწიფო სანიტარიული ზედამხედველობის სამსახურის ინსტიტუციური და ფუნქციური რეორგანიზაციის (ფაქტობრივად, ლიკვიდაციის) შედეგად მოშალა გარემოს ფაქტორების მდგომარეობის კონტროლის მწყობრი სისტემა, მოსახლეობის ჯანმრთელობაზე მათი გავლენის შესწავლა და შეფასება.

სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობის აღდგენიდან განვლილი მცირე ისტორიულ პერიოდში ქვეყანაში შეიქმნა საკანონმდებლო და ნორმატიულ-მეთოდური ბაზა, რაც უზრუნველყოფს სამუშაოების სათანადო დონეზე წარმართვას გარემოს მედიცინის მი-

გარემოს მედიცინაში);

- პროფესიული კურორტული მედიცინისა და საზოგადოებრივი ჯანდაცვის მიმართულებებით სპეციალისტთა მომზადებისა და გადამზადების სისტემის შემდგომი სრულყოფა უწყვეტი პროფესიული განვითარების სისტემაში, თანამედროვე მოთხოვნების გათვალისწინებით.

მხოლოდ მიზანმიმართული და კომპლექსური მუშაობის შედეგადაა შესაძლებელი მნიშვნელოვანი სახელმწიფოებრივი ამოცანის გადაჭრა – გარემოსა და ადამიანის ჯანმრთელობის უზრუნველყოფისთვის სათანადო პირობების შექმნა, რაც ჯანსაღი გენოფონდისა და შრომითი რესურსების შენარჩუნების წინაპირობაა.

**პროფესორი
რეზა ჯანაშიაძე
თსუ-ის ბარემოს
ჯანმრთელობისა და
პროფესიული მედიცინის
დეპარტამენტის ხელმძღვანელი**

„ფალავა“ – გვარის ისტორია

კრებულს ნამძღვარებული აქვს ავტორის ბროშურა – „ფალავები“, ანუ საგვარეულოს შესახებ არსებული კვინტესენცია; სქემატურადაა ნაჩვენები გვარიშვილების დამსახურება მეცნიერების, ხელოვნების, სამხედრო და პოლიტიკურ ასპარეზზე. ასევე, წარმოდგენილია სხვადასხვა ავტორის მონოგრაფიული ხასიათის ნაშრომი.

კრებულს ამჟღავნებს სამი ახალგაზრდა ფალავა – სამი ირაკლის – ლიტერატურულ-შემოქმედებითი ნიმუშები და საოჯახო ალბომში მოძიებული ისტორიული ფოტოსურათები.

შესანიშნავი განზრახვაც გააქონა ავტორმა დამსწრე საზოგადოებას – აქვს სურვილი, ყოველ დაბადების დღეს (გიორგობას) ახალი წიგნით შეხედეს, იქნება ეს სამედიცინო თვალსაზრისით მომზადებული თუ ისტორიულ-ლიტერატურული ხასიათის მქონე ნაწარმოები.

„სტუდენტური დღეები“ 2016 დაიწყო

17 მაისს, საქართველოს დამოუკიდებლობის 25 წლისთავისადმი მიძღვნილი ღონისძიების ფარგლებში, სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა სამინისტროს ორგანიზებით, დაიწყო ერთ-ერთი ყველაზე მასშტაბური პროექტი – „სტუდენტური დღეები 2016“, რომელიც მონაწილეობენ სახელმწიფო და კერძო უმაღლესი სასწავლებლები. მასში აქტიურადაა ჩართული თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტი. პროექტის ფარგლებში უმაღლესი სასწავლებლებს შორის ტარდება კულტურულ-გასართობი, სპორტული და ინტელექტუალური კონკურსები, რომელსაც კომპე-

ტენტური ჟიური აფასებს. პროექტი, თბილისის გარდა, მოიცავს საქართველოს შემდეგ ქალაქებს: ნყალტუბო, გორი, თელავი, ზუგდიდი, ბათუმი, რუსთავი.

„სტუდენტური დღეების“ მიზნები და ამოცანებია:

- ჯანსაღი ცხოვრების წესის პოპულარიზაცია;
- სტუდენტების თავისუფალი დროის ნაყოფიერად გამოყენება;
- რეგიონში მცხოვრები ახალგაზრდების გააქტიურება;
- თვითშემოქმედებითი და სპორტული ნიჭით დაჯილდოებული ახალგაზრდების გამოვლენა - ნახალისება;
- შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე ახალგაზრდების საზოგადოებაში ინტეგრაციის ხელშეწყობა.

პროექტის გამარჯვებულები სხვადასხვა ნომინაციაში გამოვლინდებიან და ნამახალისებელი პრიზებით დაჯილდოვდებიან.

**ინოზიზივაძე,
მედიცინის ფაკულტეტის
IV სემესტრის სტუდენტი**

უცხოელი სტუდენტების ყოველწლიური კულტურის ფესტივალი

2016 წლის 18-20 მაისს, თსუ-ის სტუდენტური თვითმმართველობის ორგანიზებით, გაიმართა უცხოელი სტუდენტების ყოველწლიური კულტურის ფესტივალი.

ღია ცის ქვეშ ჩატარდა კარნავალი, რომელიც მოიცავდა ეროვნული კერძების მომზადებას, თამაშებს, კონცერტს და DJ-ის გამოსვლას. სტუდენტებმა ინდოეთიდან, შრი-ლანკიდან, ერაყიდან, თურქეთიდან, ფიჯიდან, ტუვალუდან, ვანუატუდან, ტრინიდადი-ტობაგოიდან, გუინანდან და გაერთიანებული დომინიკოს რესპუბლიკიდან წარმოადგინეს ნაციონალური სამზარეულო და გაუმასპინძლდნენ მეგობარ სტუდენტებს, რითაც ახალგაზრდების მონონება დაიმსახურეს; 20 მაისს კი თსუ-ის „წითელ დარბაზში“ გაიმართა თეატრალური წარმოდგენა, ტრაგიკომედია – „ქალთა ძლიერება“; უცხოელმა სტუდენტებმა, ასევე, წარმოადგინეს თეატრალური ნომრები.

ფესტივალში უცხოეთის ქვეყნების 300-ზე მეტმა სტუდენტმა მიიღო მონაწილეობა.

სტუდენტები განსაკუთრებული მადლიერების გრძობას გამოთქამენ თსუ-ის რექტორის, კანცლერის, ფინანსური რესურსების მართვის და აღრიცხვა-ანგარიშგების დეპარტამენტის, უცხოეთთან ურთიერთობის დეპარტამენტის, უცხოელ სტუდენტთა განათლების დეპარტამენტის მიმართ, იმ დახმარებისა და მხარდაჭერისთვის, რომლის შედეგადაც იყო ფესტივალის წარმატებით ჩატარება.

**თარაკა ლუწვილა,
თსუ-ის სტუდენტური
თვითმმართველობის პირველი
პრეზიდენტი**

„Senate“-ში

13 და 20 მაისს, თსუ-ის სტუდენტური თვითმმართველობის ორგანიზებით, სტუდენტებისთვის, კლუბ „Senate“-ში გაიმართა წვეულება. საღამოს ესწრებოდა სამედიცინო უნივერსიტეტის ასობით სტუდენტი. ჩატარდა გასართობი და საინტერესო თამაშები და გამარჯვებულები დაჯილდოვდნენ სახალისო საჩუქრებით. საღამოს მუსიკალურად აფორმებდა სამედიცინო უნივერსიტეტის სტუდენტი რეზი ბაზიერი.

**ნუსა ალაქსიძე,
ფარმაციის ფაკულტეტის
IV სემესტრის სტუდენტი**

სსოვნის კვირეული

სტუდენტური თვითმმართველობის ორგანიზებით, ასობით ქართველი და უცხოელი სტუდენტის მონაწილეობით, 2007 წლის 8 ნოემბერს ტრაგიკულად დაღუპული თსუ-ის რვა სტუდენტის სსოვნისადმი მიძღვნილი სპორტული კვირეული ჩატარდა მინი და ქუჩის ფეხბურთში, კალათბურთსა და მაგიდის ჩოგბურთში, ნარდში, ჭადრაკსა და ფრენბურთში.

გამარჯვებულ სტუდენტებს პრიზები გადასცეს თსუ-ის სტუდენტური თვითმმართველობისა და ადმინისტრაციის წარმომადგენლებმა, ასევე, დაღუპულ სტუდენტთა ოჯახის წევრებმა.

„სამედიცინო უნივერსიტეტის თი-

გვერდი მოამზადა თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის მედიცინის ფაკულტეტის IV სემესტრის სტუდენტმა, სტუდენტური თვითმმართველობის საზოგადოებასთან ურთიერთობის სამსახურის ხელმძღვანელმა, მარიამ ქვიციანიამ

თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის აკ. ურუშაძის სახელობის სტომატოლოგიური კლინიკა

ოდონტოლოგია თერაპიული სტომატოლოგიის დარგია, რომელიც კბილისმაგარი და რბილი ქსოვილების დაავადებებსა და დაზიანებებს და მათი მართვის პრინციპებსა და მეთოდებს სწავლობს. ამ პათოლოგიათა შორის განიხილება კბილების ტრავმატა, რომელიც სტომატოლოგს სერიოზული გამოწვევის წინაშე აყენებს. პრობლემა მრავალი საკითხის გადაწყვეტას ითვს: გასათვალისწინებელია ტრავმის სიმძლავრე, მისი ლოკალიზაცია, კბილის პულპის მდგომარეობა, მიმდებარე ქსოვილების დაზიანების ხარისხი, პაციენტის ასაკი და სხვა.

ტრავმის შედეგად უხშირესად ზიანდება კბილის გვირგვინოვანი ნაწილი და ფესვი მისი სიგრძის სხვადასხვა დონეზე. შესაძლებელია კბილის დისლოკაციის შეცვლა და მისი გადაადგილება ვერტიკალურ და ჰორიზონტალურ სიბრტყეში. ხშირია კბილის ამოვარდნილობაც. ყველა ზემოჩამოთვლილ შემთხვევაში ექიმის წინაშე უპირველეს ყოვლისა, კბილის, პირის ღრუში მისთვის განკუთვნილ უბანში, დაფიქსირების აუცილებლობა დგება და მხოლოდ შემდეგ განიხილება მისი დარღვეული მთლიანობისა და ფუნქციური რეაბილიტაციის საკითხი. არსებული სიტუაციის შეფასებით, იგეგმება პულპის (კბილის ნერვის) შენარჩუნების ან მისი ევაკუაციის საჭიროება. სამწუხაროდ, სტომატოლოგებს ამ უკანასკნელი გადაწყვეტილების მიღება უფრო ხშირად უწევთ.

ცხადია, კბილის პულპის ევაკუაციის შემდეგ ჩატარებული ნარმატიული ენდოდონტიური მკურნალობა (კბილის ფესვის დაბუნა) კბილის ხანგრძლივ ცხოველმყოფელობას განაპირობებს, მაგრამ ამ პროცედურის 10-12 წლამდე ასაკის მოზარდებში ჩატარება, სამწუხაროდ, კბილის ფესვის ფორმირების შეწყვეტას იწვევს, რადგან კბილის ფესვის საბოლოო სიგრძისა და მწვერვალოვანი მესამედის ჩამოყალიბება მხოლოდ კბილის „ცოცხალი“ პულპის სპეციფიკური, ოსტეოტროპული უჯრედებით ხდება.

ზემოთქმულიდან გამომდინარე, საინტერესოა იმ 2 კლინიკური შემთხვევის აღწერა, სადაც ორმა მოზარდმა ერთი და იგივე ჯგუფის კბილებზე (კბილი 2.1 – ზედა ყბის მარცხენა ცენტრალური საჭრელი და 1.1 – ზედა ყბის მარჯვენა ცენტრალური საჭრელი) პრაქტიკულად, მსგავსი კბილის ტრავმები მიიღეს და რენტგენოგრაფიულად კბილის ფესვების მოტეხილობა დაფიქსირდა.

თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის აპოლონ ურუშაძის სახელობის საუნივერსიტეტო სტომატოლოგიური კლინიკის ოდონტოლოგიის დეპარტამენტის ხელმძღვანელის, პროფესორ მარინა მამალაძის, საინტერესო კლინიკური შემთხვევები:

„პაროდონტიკის, პირის ღრუს ლორწოვანის დაავადებების მართვა და ინფექციის ჯონორული სტომატოლოგია“

2016 წლის 10-12 მაისს, თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის, საქართველოს სტომატოლოგთა პროფესიული ასოციაციის, თსსუ-ის პაროდონტიკისა და პირის ღრუს ლორწოვანის დაავადებათა დეპარტამენტის, ქართულ-გერმანული იმპლანტაციის ცენტრ „HBI-dentimplant“-ის და კომპანია „Dents-ტალ“-ის ინიციატივით, ჩატარდა ქართულ-გერმანული სამეცნიერო-პრაქტიკული კონფერენცია თემაზე – „პაროდონტიკის, პირის ღრუს ლორწოვანის დაავადებების მართვა და ინფექციის კონტროლი სტომატოლოგიაში“.

კონფერენციის ფარგლებში მონაწილე იყვნენ გერმანული ფირმა „DÜRR DENTAL“-ის წარმომადგენლები: რუდოლფ თრენქენშუ და ანდრე რენზი.

კონფერენცია გახსნა მედიცინის მეცნიერებათა დოქტორმა, თსსუ-ის ოდონტოლოგიის დეპარტამენტის ხელმძღვანელმა, საქართველოს სტომატოლოგთა პროფესიული ასოციაციის პრეზიდენტმა, პროფესორმა მარინა მამალაძემ.

ექიმი სტომატოლოგის, როგორც ორგანიზმის სხვადასხვა დაავადების პირველი დიაგნოსტიკოსის როლსა და მნიშვნელობაზე ისაუბრა თსსუ-ის პაროდონტიკისა და პირის ღრუს ლორწოვანის დაავადებათა დეპარტამენტის ხელმძღვანელმა, საქართველოს სტომატოლოგთა პროფესიული ასოციაციის ვიცე-პრეზიდენტმა, მედიცინის მეცნიერებათა დოქტორმა, პროფესორმა მანანა ივრიელმა.

კომპანია DÜRR Dental-ის გენერალურმა მმართველმა აღმოსავლეთ ევროპაში რუდოლფ თრენქენშუმ და კომპანია DÜRR Dental-ის მენეჯერმა აღმოსავლეთ ევროპაში, ანდრე რენზიმ, წაითხეს საინტერესო მოხსენებები:

„ასპირაციული სისტემები ხარისხიანი მკურნალობისა და ჯანმრთელობის გარანტი“;

„ულტრაბერითი აპარატის, Vector-ის, გამოყენება პაროდონტის დაავადებთა მკურნალობაში“;

„ინფექციური უსაფრთხოება სტომატოლოგიურ კლინიკებში“;

„VistaCam iX-ი ოპტიკური სისტემა კარიესის დიაგნოსტიკაში“;

„VistaScan Mini-ი ახალი შესაძლებლობები რენტგენოდაგნოსტიკაში“.

პაროდონტიკის მკურნალობისა და Vector-სისტემის გამოყენების პრაქტიკულ ასპექტებზე ისაუბრა მედიცინის მეცნიერებათა დოქტორმა, თსსუ-ის ასოცირებულმა პროფესორმა, ნინო აბაშიძემ.

კონფერენციაში მონაწილეობდნენ თსსუ-ის აპოლონ ურუშაძის სახელობის სტომატოლოგიური კლინიკის თანამშრომლები.

დამსწრეთათვის ინდივიდუალურ სამუშაო ადგილებზე ჩატარდა წინასწარ შერჩეულ პაციენტთა მკურნალობა Vector სისტემის გამოყენებით და განიხილეს პაროდონტიული თერაპიის სხვადასხვა საკითხი.

კონფერენციის მონაწილეთათვის გათამაშდა საჩუქრები – თსსუ-ის პაროდონტიკისა და პირის ღრუს ლორწოვანის დაავადებათა დეპარტამენტის მიერ გამოცემული სახელმძღვანელოები; ასევე, 5%-იანი ფასდაკლების ვაუჩერი Vector სისტემის სრულ კომპლექტზე.

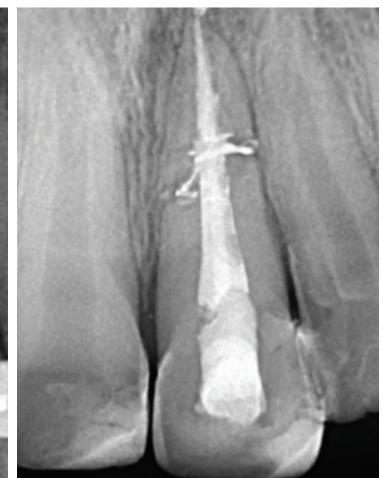
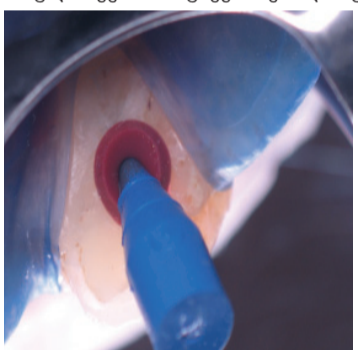
№1 შემთხვევის აღწერა:

13 წლის ბიჭუნამ სახეზე სერიოზული ტრავმა მიიღო. სახისა და პირის ღრუს ლორწოვანის დაზიანებასთან ერთად, მას აღენიშნა კბილი 2.1-ის ტრავმა. კლინიკურად სახეზე იყო ამ კბილის ვერტიკალური, ნაწილობრივი ამოვარდნილობა, რენტგენოვიზოგრაფიულად კი ფესვის მოტეხილობა მწვერვალოვან მესამედში.

კბილის ელექტროდონტომეტრიულმა გამოკვლევამ, სამწუხაროდ, კბილის პულპის სრული ნეკროზი უჩვენა. კბილის გვირგვინი-

სა და გვირგვინის მიმდებარე ფესვის ფრაგმენტის ამოღების შემთხვევაში, ყბის ალვეოლაში „ჩარჩენილი“ ფესვის ფრაგმენტზე შეუძლებელი ხდებოდა ორთოპედიული კონსტრუქციის საფიქსაციო რაიმე ტიპის ღერძოვანი სტრუქტურის ჩახრახნა, ამ ფრაგმენტის ღრმად, ექიმისთვის, პრაქტიკულად, მიუდგომელი ლოკალიზაციის გამო. სწორედ ამიტომ, მიღებულ იქნა გადაწყვეტილება სათანადო ენდოდონტიური პროცედურებით ფესვის ორი მონატეხი ფრაგმენტის ერთმანეთთან დაკავშირება ღერძიანი გუტაპერჩის წიკრებით. ამ გზით კბილი კბილბუდეში დაფიქსირდა, მისი სტატიკის შენარჩუნებისთვის კი დაზიანებული და „მეზობელი“ კბილები ადჰეზიური არტაშნით ერთ ბლოკად შეიკრა.

პაციენტი ყოველ 6 თვეში საკონტროლო დათვლიერებას გადის. მკურნალობიდან 3 წლის შემდეგ მდგომარეობა სტაბილურია, კბილი ფერმუცველია, სტატიკა კი მდგრადი.

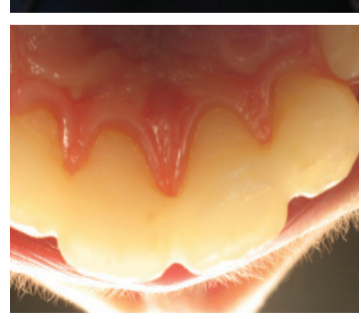
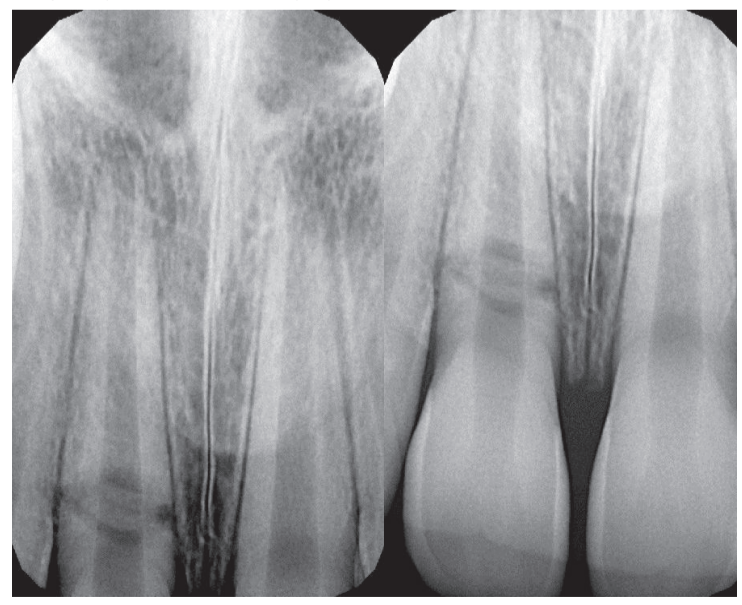

№2 შემთხვევის აღწერა:

8 წლის ბიჭუნამ 1.1 კბილის ტრავმა მიიღო. ტრავმის შედეგად დაზიანდა ზედა ტუჩი და კბილისირგვლივი ლორწოვანი გარსი. კბილზე – 1.1 – აღინიშნება გვირგვინის მობილობა, მისი ვერტიკალური „დაგრძელება“ და მრავლობითი ბზარები. რენტგენოვიზოგრაფიულმა გამოკვლევამ გამოავლინა ფესვის მოტეხილობა მის შუა მესამედში. ჩვეულებრივ, ამგვარი კლინიკური მდგომარეობა ენდოდონტი-

ური მკურნალობის ჩატარებას აუცილებლობას აყენებს დღის წესრიგში, თუმცა, ფესვი არასრული სიგრძის, მისი მწვერვალი კი ჩამოყალიბებული დარჩება. სათანადო კლინიკური პროცედურების ჩატარების შემდეგ განისაზღვრა კბილის ელექტროდონტომეტრიული პოტენციალი, რამაც, ყველას გასაოცრად, პულპის ნორმალური ცხოველმყოფელობა დააფიქსირა. გადაწყდა მხოლოდ მაშინიერებული მკურნალობა ენდოდონტიური ჩარევის გარეშე. პირის ღრუსა და კბილების სათანადო

დამუშავების შემდეგ ჩატარდა კბილი - 1.1 იმობილიზაცია ვესტიბულური რკალით (კბილების ტუჩისკენა ზედაპირებიდან). 1 თვის შემდეგ კვლავ განისაზღვრა პულპის ელექტროფიზიოლოგიური პოტენციალი. გამოკვლევამ პულპის ნორმული ფუნქციონება უჩვენა. პაციენტს ჩაუტარდა ზედა ყბის ოთხი საჭრელის დაფიქსირება ერთიანი ადჰეზიური არტაშნით. მკურნალობის დასრულებიდან 2 თვეა გასული. ჯერჯერობით პოსტრესტავრაციული გართულება არ გამოვლენილა.

„ერაზმუს მუნდუსის“ და „ერაზმუს“-ის კრედიტების მოხილვის ფარგლებში განხორციელებული პროგრამები

ბოლო წლებში კიდევ უფრო მნიშვნელოვანი გახდა განათლების ხარისხის ამაღლება, უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების კონკურენტუნარიანობის ზრდა საერთაშორისო თვალსაზრისით, ანუ ინტერნაციონალიზაციის პროცესი მოიცავს, როგორც სტუდენტთა, ასევე, აკადემიური პერსონალის მობილობას, ერთობლივ საგანმანათლებლო პროგრამებს, საერთაშორისო თანამშრომლობას კვლევითი პროექტების ფარგლებში.

„ერაზმუს მუნდუსი“ თანამშრომლობისა და მობილობის პროგრამა უმაღლესი განათლების სფეროში, რომელიც მიმართულია ევროპული უმაღლესი საგანმანათლებლო სისტემის ხარისხის გაუმჯობესებისკენ. იგი, მესამე ქვეყნებთან თანამშრომლობის საფუძველზე, ხელს უწყობს დიალოგსა და ურთიერთგაგებას ხალხებსა და კულტურებს შორის.

ევროკავშირის ფარგლებში დაფინანსებული გაცვლითი პროგრამები თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტში გულისხმობს, პარტნიორ უნივერსიტეტებს შორის დადებული ურთიერთგაგების მემორანდუმების საფუძველზე, ბაკალავრების, მაგისტრების, დოქტორანტების, მკვლევარებისა და აკადემიური/ადმინისტრაციული პერსონალის მობილობას ევროპული ქვეყნების სხვადასხვა უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებაში. მისი მიზანია, ევროპული უმაღლესი განათლების მიმზიდველობის გაზრდა, სტუდენტთა კარიერული ზრდის და კულტურული ურთიერთობების ხელშეწყობა უმაღლესი განათლების სფეროში თანამშრომლობის გზით.

„ერაზმუს მუნდუსის“ და „ერაზმუს“- პროგრამები ხორციელდება საქართველოს „ერაზმუს“- ეროვნული ოფისის, ევროკომისიის აღმასრულებელ სააგენტოს (EACEA) ხელშეწყობით.

2012 წელს Erasmus Mundus Action – 2 პროგრამის ფარგლებში დაფინანსდა თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის თანამშრომლობით შექმნილი კონსორციუმი - ALRAKIS II და თსუ-ის სტუდენტების

და პროფესორების მობილობა განხორციელდა შემდეგ უნივერსიტეტებში: გიორგიანის გეორგ-აუგუსტუსის უნივერსიტეტი, გერმანია (1 აკადემიური პერსონალი); ვარშავის სიცილიის შემსწავლელ მეცნიერებათა უნივერსიტეტი, პოლონეთი; ტალინის უნივერსიტეტი, ესტონეთი; სანტიაგო დე კომპოსტელას უნივერსიტეტი, ესპანეთი (თსუ-ის 5 სტუდენტი); პარიზის ვალ-დე-მარის უნივერსიტეტი, საფრანგეთი, (1 აკადემიური პერსონალი და 1 სტუდენტი 10 თვით); ტუმას უნივერსიტეტი, იტალია; გრონინგენის უნივერსიტეტი, ნიდერლანდები; მასარიკის უნივერსიტეტი, ჩეხეთის რესპუბლიკა (1 სტუდენტი).

Medea პარტნიორებად ევროპიდან წარმოდგენილი არიან: ტულუზის პოლ საბატიერის უნივერსიტეტი (საფრანგეთი); ბერლინის სამედიცინო უნივერსიტეტი – შარიტე (გერმანია); არისტოტელეს უნივერსიტეტი – თესალონიკი (საბერძნეთი); პერუჯის უნივერსიტეტი (იტალია); ლატვიის უნივერსიტეტის რიგის სამედიცინო კოლეჯი (ლატვია); ვილნიუსის უნივერსიტეტი (ლიტვა); უნივერსიტეტი პორტო (პორტუგალია); სანტიაგო დე კომპოსტელა (ესპანეთი); კარდიფის მეტროპოლიტენის უნივერსიტეტი (დიდი ბრიტანეთი), ჩესტერის უნივერსიტეტი (დიდი ბრიტანეთი).

რეგიონიდან Medea პარტნიორები არიან: თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტი – რეგიონული კოორდინატორი; აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, ქ. ქუთაისი; ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, ბათუმი; ერევანის სახელმწიფო უნივერსიტეტი; აზერბაიჯანის სამედიცინო აკადემია; ბელორუსის სამედიცინო აკადემია, ქ. მინსკი; მედიცინის და ფარმაციის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, ქ. კიშინიოვი, მოლდოვა; ბუკოვინის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტი, უკრაინა; ტერნოპოლის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტი, უკრაინა; უკრაინის სამედიცინო სტომატოლოგიური აკადემია, ქ. პოლტავა, უკრაინა.

I, II და III სამიზნე ჯგუფებში გამარჯვებულნი:

- აგულაშვილი სოფიკო - I სამიზნე ჯგუფი; სტომ. ფაკ. სტუდ.; ვილნიუსი; 10 თვე;
- ანთია ხატია — II სამიზნე ჯგ.; საზ.ჯანდაცვის ფაკ. მაგისტრი; ჩესტერი; 6 თვე;
- ბერიშვილი ანა - II სამიზნე ჯგ.; საზ. ჯანდაცვის ფაკ. მაგისტრი; პორტო; 22 თვე;
- ბიგვაია თამუნა - III სამიზნე ჯგ.; მკვლევარი; შარიტე; 10 თვე;
- ბოკერია თინათინი - II სამიზნე ჯგ.; აკად. პერს.; ჩესტერი; 1 თვე;
- ჭელიშვილი ჯილდა - I სამიზნე ჯგ.; სადოქტორო; 6 თვე;
- ჭიჭინაძე თამარი - II სამიზნე ჯგ.; აკად. პერს.; პერუჯა; 1 თვე;
- დევიძე ქეთი - I სამიზნე ჯგ.; ადმ. პერს.; ტულუზა; 1 თვე;
- ძამაშვილი მაია - I სამიზნე ჯგ.; დოქტორანტი; შარიტე; 36 თვე;
- გახოკიძე თამარი - II სამიზნე ჯგ.; მაგისტრი; ჩესტერი; 10 თვე;
- გვასალია თამარი - I სამიზნე ჯგ.; მედ. ფაკ. სტ.; რიგა; 6 თვე;
- ეკალაძე ეკა - II სამიზნე ჯგ.; ადმ. პერს.; ჩესტერი; 1 თვე;
- ჯავახაძე გურამი - I სამიზნე ჯგ.; მედ. ფაკ. სტ.; არისტოტელეს უნი-ტი; 6 თვე;
- ჯვარიძე მარიამი - I სამიზნე ჯგ.; მედ. ფაკ. სტ.; შარიტე; 6 თვე;
- ყაჯრიშვილი ალექსანდრე - I სამიზნე ჯგ.; მედ. ფაკ. სტ.; ვილნიუსი; 6 თვე;
- კიკვაძე სალომე - II სამიზნე ჯგ.; ადმინ. პერს.; ჩესტერი; 1 თვე;
- ქენჭაძე გურანდა - I სამიზნე ჯგ.; მედ. ფაკ. სტ.; ვილნიუსი; 6 თვე;
- კუცია მანანა - I სამიზნე ჯგ.; მედ. ფაკ. სტ.; არისტოტელეს უნი-ტი; 6 თვე;
- ლაგვილავა ივერი - I სამიზნე ჯგ.; მედ. ფაკ. მაგისტრი; პაულ საბატიერის უნი-ტი; 10 თვე;
- ლობჯანიძე მარიამი - II სამიზნე ჯგ.; საზ. ჯანდაცვის ფაკ. სტ.; ჩესტერი; 10 თვე;
- მამუჩარაშვილი ნათია - I სამიზნე ჯგ.; სტომ. ფაკ. მაგისტრი; პაულ საბატიერის უნი-ტი; 22 თვე;
- მამულაშვილი ზაზა - I სამიზნე ჯგ.; მედ. ფაკ. სტუდ.; შარიტე; 10 თვე;
- მამუჩაძე რუსუდანი - I სამიზნე ჯგ.; სტომ. ფაკ. სტუდ.; რიგა; 6 თვე;
- მუჯირიშვილი ალექსი - I სამიზნე ჯგ.; მედ. ფაკ. სტუდ.; სანტიაგოს უნი-ტი; 10 თვე;
- ნანავა ნინო - I სამიზნე ჯგ.; მედ. ფაკ. სტუდ.; რიგა; 6 თვე;
- ნიკურაძე თამარი - I სამიზნე ჯგ.; მკვლევარი; შარიტე; 10 თვე;
- რუსაძე ლონდა - I სამიზნე ჯგ.; საზ. ჯანდაცვის ფაკ. მაგისტრი; 22 თვე;
- ტატანაშვილი გიორგი - I სამიზნე ჯგ.; მედ. ფაკ.

- სტუდ.; პორტო; 10 თვე;
- წერეთელი ანა - I სამიზნე ჯგ.; მკვლევარი; შარიტე; 10 თვე;
- ცაბაძე მარი - I სამიზნე ჯგ.; მედ. ფაკ. სტუდ.; ვილნიუსი; 10 თვე;
- ჭურულაშვილი ცირა - I სამიზნე ჯგ.; მედ. ფაკ. სტუდ.; შარიტე; 10 თვე;
- თხილაშვილი თამთა - I სამიზნე ჯგ.; მედ. ფაკ. სტუდ.; შარიტე; 18 თვე;
- ზარქუა ნინო - I სამიზნე ჯგ.; საზ. ჯანდაცვის ფაკ. მაგისტრი; შარიტე; 10 თვე;

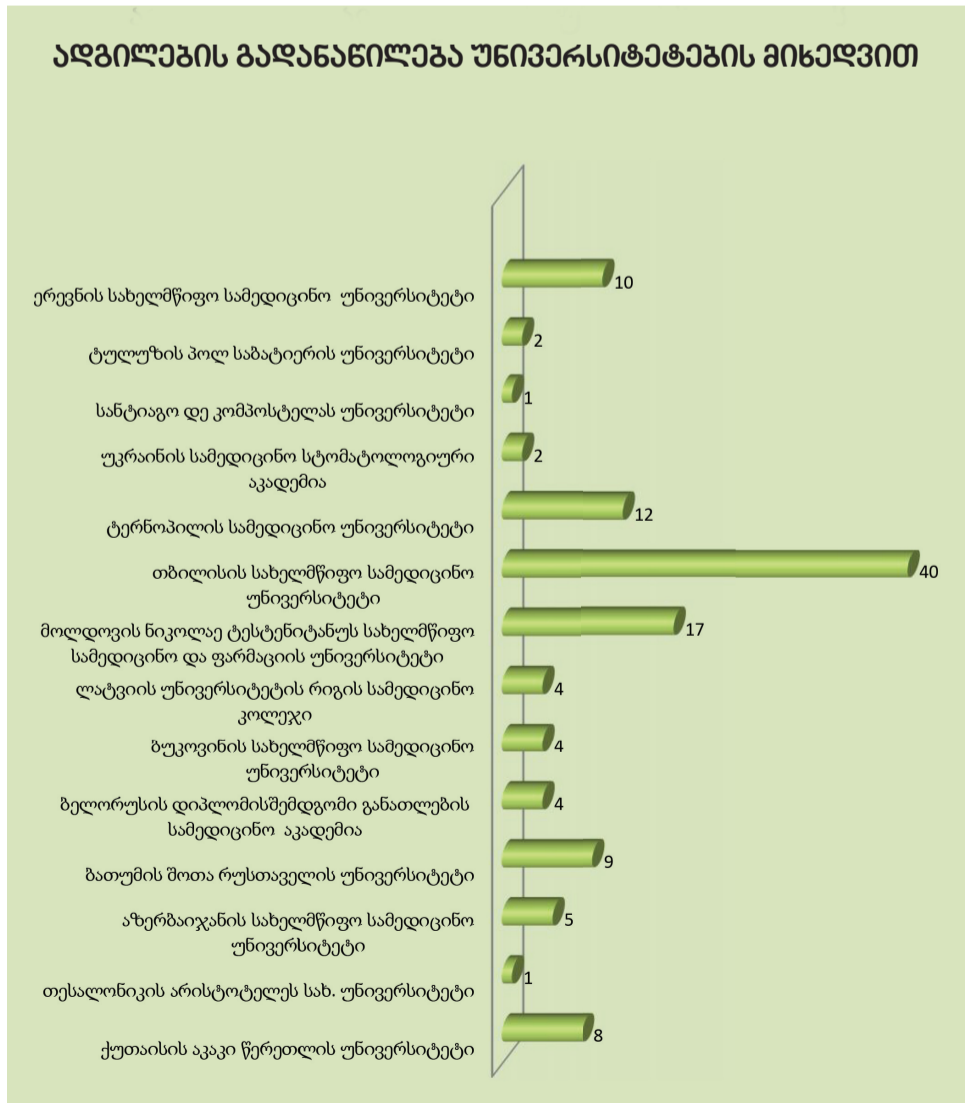
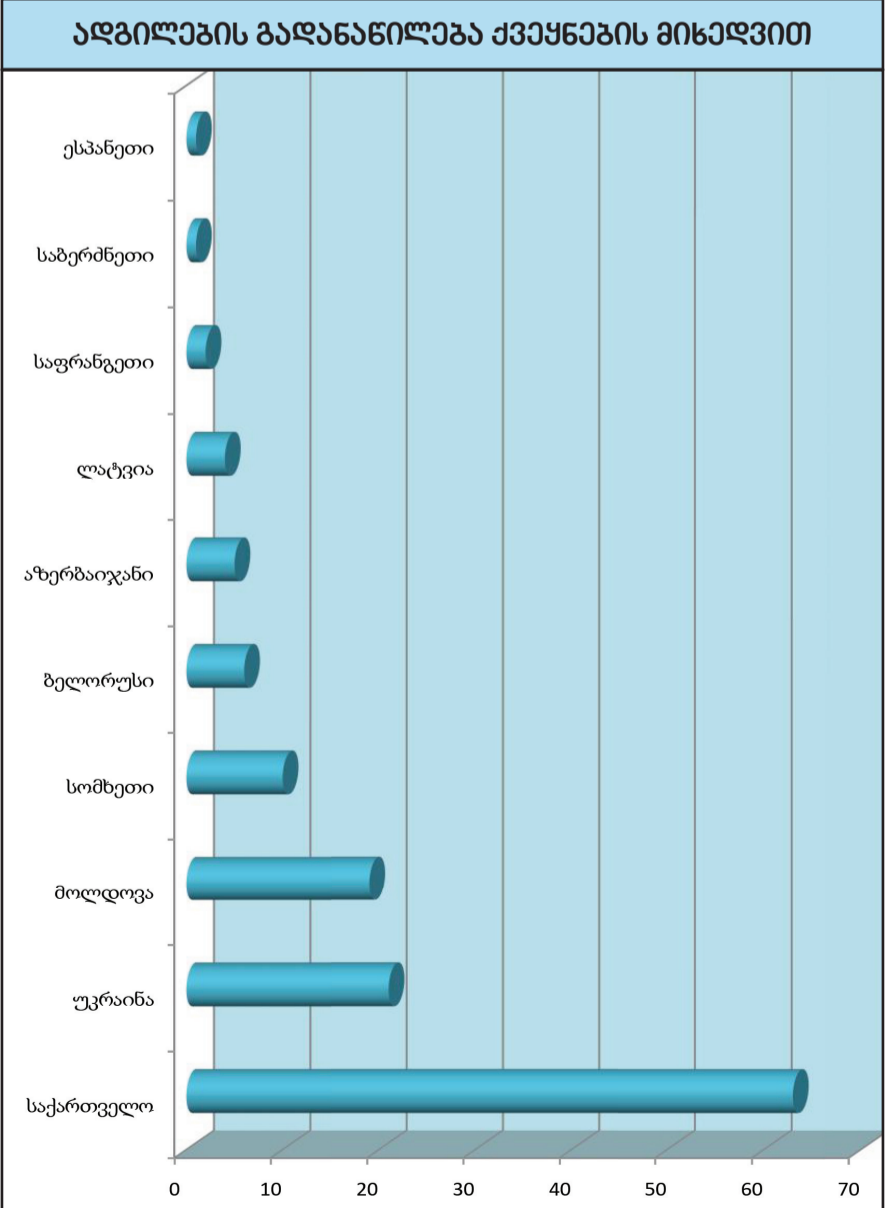
MEDEA-ს ფარგლებში თსუ-ში 2015 წელს ერთ-თვიანი გაცვლითი პროგრამით იმყოფებოდნენ: ქ. რიგის სამედიცინო კოლეჯის ლატვიის უნივერსიტეტის პროფესორები: აია ლაზდანე, დიტა რაისკა, ლინდა ალონდერე; ხოლო მიმდინარე წლის ზაფხულში თსუ-ში ვიზიტით ჩამოვლენ: პროფესორი ვაიკა ჰენდრიქსონი, ვილნიუსის უნივერსიტეტის ფიზიოლოგიის დეპარტამენტის ასოცირებული პროფესორი, ერაზმუსის პროგრამების კოორდინატორი; ქალბატონი იოანა გეორგიაძე, თესალონიკის არისტოტელეს სახელმწიფო უნივერსიტეტის ევროპული საგანმანათლებლო პროექტების ხელმძღვანელი; მარია მილონა, „ერაზმუსის“ პროექტების კოორდინატორი.

მიმდინარე წლის შემოდგომაზე თსუ-ის ესტუმრებიან: ვილნიუსის უნივერსიტეტის (ლიტვა) პროფესორი, მარია ენუტე ჯაკუბაუსკენე და მედიცინის ფაკულტეტის სამი სტუდენტი.

2015-2016 წლებში თსუ-ის დაფინანსებული „ერაზმუს“- პროგრამები (საკალავრო, სამაგისტრო და სადოქტორო მიმართულებები):

- ჩესტერის უნივერსიტეტი** (დიდი ბრიტანეთი) — მედიცინის და საზოგადოებრივი ჯანდაცვის მიმართულება;
  - ტალინის ჯანდაცვის კოლეჯი** (ესტონეთი) — მედიცინის და ფარმაციის ფაკულტეტის სტუდენტებისთვის;
  - პერუჯის უნივერსიტეტი** (იტალია) — მედიცინის და ფარმაციის მიმართულება;
  - პორტოს უნივერსიტეტი** (პორტუგალია) — მედიცინის, საზოგადოებრივი ჯანდაცვის და ფარმაციის მიმართულება;
  - სალონიკის უნივერსიტეტი** (საბერძნეთი) — მედიცინის მიმართულება;
  - მილესეკის უნივერსიტეტი** (დიდი ბრიტანეთი);
  - შჩეცინის უნივერსიტეტი** (პოლონეთი) — ბიოფიზიკის მიმართულება.
- ამჟამად მიმდინარეობს მოლაპარაკება თანამშრომლობის შესახებ **პიზის** და **სასარის** (იტალია) უნივერსიტეტებთან, ასევე, **ინსბრუკის** და **პარიზის ვალ დე მარის უნივერსიტეტებთან**. დაფინანსებისთვის განაცხადი უკვე შეტანილი აქვთ: **ვილნიუსის, რიგის, ტულუზას, დუბლინის და პავიას უნივერსიტეტებს**.

სტუდენტები ექვსთვიანი მობილობა – 5; ათთვიანი მობილობა – 2;	სადოქტორო სამწლიანი მობილობა – 1;
მაგისტრები/რეზიდენტები ათთვიანი მობილობა – 2;	მკვლევარები 10, მობილობა – 1;
სადოქტორო ექვსთვიანი მობილობა – 1;	ადმინისტრაციული/აკადემიური შტატი – 1

ნინო კანდელაკი, თსუ-ის საერთაშორისო ურთიერთობების დეპარტამენტის მთავარი სპეციალისტი, პროგრამა „ერაზმუს“-ის კოორდინატორი

„დაუვინყარი ამაგი“

არ ზოგავდა. ქალბატონი მანანა მრავალი სამეცნიერო ნაშრომის და კრებულის ავტორია. არაერთი საკანდიდატო და სადოქტორო დისერტაციის ხელმძღვანელი და სადისერტაციო ნაშრომის ექსპერტი, უამრავი გრანტის მფლობელი, მრავალი საერთაშორისო კონფერენციის მონაწილე და ორგანიზატორი საქართველოსა და ევროპაში, წლების მანძილზე თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის უცხოური ენების ფაკულტეტის დეკანი, კათედრის გამგე, 20 წლის განმავლობაში გერმანული ენის კათედრის და ენების ცენტრის ხელმძღვანელობდა გარდაცვალებამდე.

„დაუვინყარი ამაგი“ – ასე ჰქვია პროფესორ მანანა ქუთელიას სსიპ-ის მიძღვნილ დოკუმენტურ ფილმს, რომლის ავტორიც გახლავთ თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის უცხოური ენების ცენტრის დირექტორი, პროფესორი ქალბატონი ნინო აბრალავა.

20 მაისს, ქალბატონ მანანა ქუთელიას დაბადების დღეს, თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტში, უცხო ენების ცენტრის ორგანიზებით, გაიმართა ფილმის ჩვენება. ფილმში ცოცხლდება ქალბატონ მანანა ქუთელიას ცხოვრება და მოღვაწეობა, რამაც დამსწრე საზოგადოების, ქართველი და უცხოელი კოლეგების გულები კიდევ ერთხელ ალაგსო სითბოთი და სიყვარულით.

ფილმის პრეზენტაცია გახსნა თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის უცხოური ენების ცენტრის დირექტორმა, პროფესორმა ნინო აბრალავამ:

„შევეცადე, ფილმში გამეცოცხლებინა ქალბატონი მანანა, ისეთი, როგორიც იყო სინამდვილეში. ამაგის დაბრუნება შეუძლებელია, ეს ფილმი არის ჩემი მხრიდან მხოლოდ მადლიერების გამოხატვის მოკრძალებული მცდელობა და ერთგვარი ანგარიში მისი სულის წინაშე,“ – აღნიშნა ფილმის ავტორმა, ქალბატონი მანანას ყოფილმა დოქტორანტმა, პროფესორმა ნინო აბრალავამ.

ლონისძიებზე ქალბატონი მანანა გულთბილად გაიხსენეს ქართველმა და უცხოელმა კოლეგებმა და აღნიშნეს მისი დიდი ღვაწლი მეცნიერებისა თუ ქართულ-გერმანული ურთიერთობების განვითარების საქმეში.

ქალბატონი მანანა გახლდათ ადამიანი, რომელიც თანაბრად ახერხებდა ყოფილიყო შესანიშნავი მეცნიერი, გერმანისტი, საზოგადო მოღვაწე, მზრუნველი დედა და ბებია, შეყვარებული მეუღლე, საუკეთესო პედაგოგი, შესანიშნავი მეგობარი, რომელსაც ყოველთვის დაეყრდნობოდი; ერთგული კოლეგა, თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის უცხო ენების ცენტრის უფროსი ხელმძღვანელი, თანამშრომლების ტკივილის გამაზიარებელი და დამხმარე, რომლებთანაც მთელი ცხოვრება იღვანა; სტუდენტების საყვარელი ლექტორი, გულშემატკივარი და მეგობარი, რომელთა პროფესიონალად ჩამოყალიბებისთვის თავს

კანი, კათედრის გამგე, 20 წლის განმავლობაში გერმანული ენის კათედრის და ენების ცენტრის ხელმძღვანელობდა გარდაცვალებამდე. პროფესორმა მანანა ქუთელიამ პირველმა შეიმუშავა ქართულ სინამდვილეში კომუნიკაციაზე ორიენტირებული სამედიცინო ენის სწავლების მეთოდოლოგია. პირველმა შეადგინა მედიკოსებისათვის გერმანულ ენაში თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისი ახალი სასწავლო პროგრამები, სახელმძღვანელოები და სამედიცინო ლექსიკონები.

ქალბატონმა მანანა ქუთელიამ მნიშვნელოვანი წვლილი შეიტანა ქართულ-გერმანული ურთიერთობების გაღრმავებაში. მისი ხელშეწყობით გერმანისა და ავსტრიაში სხვადასხვა სახის პრაქტიკა და სტაჟირება გაიარა 300-ზე მეტმა ქართველმა სტუდენტმა, რეზიდენტმა, ექიმმა და პროფესორმა. ბევრი მათგანი დღეს გერმანისა და ავსტრიაში წარმატებით მოღვაწეობს.

გერმანია-ავსტრიის მხარის და თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის ხელმძღვანელობის ინიციატივით, დაარდა ქალბატონ მანანა ქუთელიას სახელობის პროექტი და დაწესდა მისი სახელობის სტიპენდია.

მანანა ქუთელიას სახელობის პროექტს, რომელსაც საფუძველი თავად ქალბატონმა მანანა ქუთელიამ ჩაუყარა, ავსტრიის მხრიდან უხელმძღვანელებს ქალბატონი მანანას ყოფილი სტუდენტი, თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის საპატიო დოქტორი, გერმანიაში მოღვაწე წარმატებული ექიმი ირმა კვიციანიძე. გერმანიის მხრიდან კი – კოხ-მეჩნიკოვის ფორუმის პრეზიდენტი, პროფესორი ჰელმუტ ჰანი და ვიკტორ-პრეზიდენტი, პროფესორი ტიმო ულრიხსი.

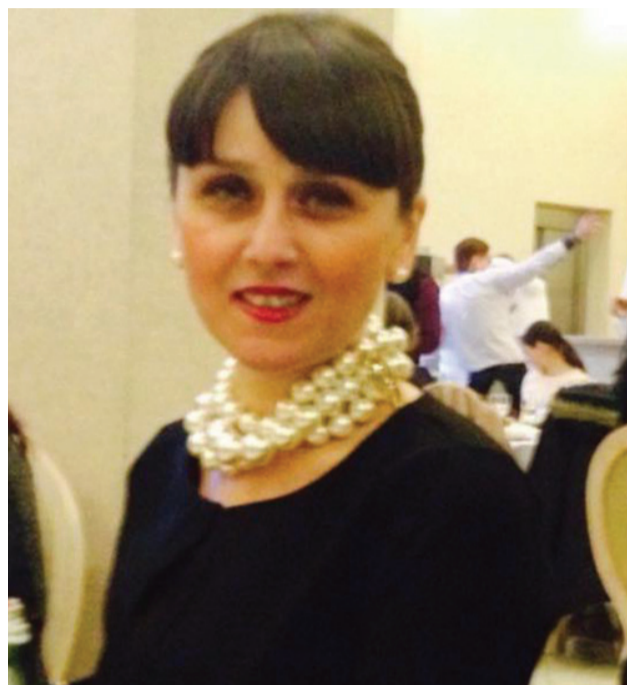
ეს პროექტი იმ სტუდენტებისა და რეზიდენტების გაცვლას ითვალისწინებს, ვინც კარგად ფლობს გერმანულ ენას. მანანა ქუთელიას სახელობის პროექტის ფარგლებში მათ პრაქტიკის გავლის და განათლების მიღების შესაძლებლობა ექნებათ გერმანიისა და ავსტრიის კლინიკებში. პროგრამაში მონაწილეობის წინაპირობაა B2 სერტიფიკატი, რომელსაც გაცემს თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის უცხოური ენების ცენტრი, რომელიც ფლობს საერთაშორისო აკრედიტაციას.

გზვიდობით, ნანა!

ადამიანის ცხოვრება იმით ფასდება, თუ რა რჩება მისი ამქვეყნიდან წასვლის შემდეგ, რა ამასხორდებით ადამიანებს მის შესახებ. ქალბატონი ნანა დათიაშვილის უეცარმა, თავზარდამცემმა გარდაცვალებამ ცხადყო, რომ მას უდიდესი სითბო და სიყვარული აქვს დათესილი ყველგან, სადაც კი თუნდაც მცირე ხნით მოუხდა ყოფნა. ამიტომაც იყო უდიდესი, მოუშუშებელი ტკივილი თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის აკადემიური პერსონალის, სტუდენტებისა და ადმინისტრაციისთვის მისი გარდაცვალება. ქალბატონი ნანა დათიაშვილი – თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის დიპლომისმემდგომი სამედიცინო განათლების და უწყვეტი პროფესიული განვითარების ინსტიტუტის საორგანიზაციო სამსახურის უფროსი იყო. მისი პროფესიონალიზმი და საქმიანობა ერთგულთა ნიშანდობად ადგას კოლეგებსა და თანამშრომლებში დატოვებულ სსიპს, მის მიმართ დიდ პატივისცემას. მან დატოვა ტკივილი, რომელიც არასოდეს განელდება...

ში, ადმინისტრაციის სხვადასხვა რეკლამაში.

ნანა დათიაშვილს დიდი სითბოთი იხსენებენ თსსუ-ის გვიგენიას სახელობის პედაგოგის აკადემიური კლინიკის თანამშრომლები, სადაც იგი 2012-2015 წლებში მუშაობდა დირექტორის თანამდებობაზე საორგანიზაციო დარგში. კლინიკის თითოე-

ქალბატონმა ნანამ ცხოვრების გულდასაწყვეტად ხანმოკლე გზა განვლო – იგი რამდენიმე თვეში მხოლოდ 44 წლის გახდებოდა; და მიუხედავად ამისა, მან მოასწრო ადამიანური და პროფესიული თვისებებით ახლობლების, კოლეგებისა და ექიმების გულსა და გონებაში დაემკვიდრებინა განუმეორებელი ადგილი.

ქალბატონი ნანა, განათლებით – იურისტი, სამართალმცოდნე, ათ წელზე მეტი ხნის განმავლობაში ჯანდაცვის სფეროში მოღვაწეობდა, 2007 წლიდან კი – უკვე თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტ-

ულ თანამშრომელს ახსოვს მისი არაჩვეულებრივი ურთიერთობის უნარი, პროფესიონალიზმი და საქმიანობა განსაკუთრებული დამოკიდებულება. მას დიდი წვლილი მიუძღვის კლინიკის გახსნასთან დაკავშირებული ადმინისტრაციული საკითხების ორგანიზებაში, ამასთან, ქალბატონი ნანა აქტიურად მუშაობდა დიპლომისმემდგომი განათლების პროგრამებზე. როგორც ადამიანი, ის გახლდათ უაღრესად კეთილშობილი, უნაგარო, გულისხმიერი, სანიშნო დედა და ერთგული მეგობარი.

კლინიკის თანამშრომლები მას მუდამ დიდი სითბოთი და სიყვარულით მოიგონებენ.

ქალბატონი ნანას გახსენებისას, ერთმანეთს ენაცვლება მისი, როგორც პროფესიონალის და, ამავდროულად, არაჩვეულებრივი პიროვნების სახე.

ნანა დათიაშვილის პროფესიული აქტივობა პრაქტიკულ ჯანდაცვასა და უმაღლესი სამედიცინო განათლების სფეროში განხორციელებული რეფორმატორული ცვლილებების პერიოდს დაემთხვა, როდესაც განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია დარგობრივი საკითხების სამართლებრივად გამართული და, ამავდროულად, ამავე დროს, ჰუმანური გააზრება. ყოველივე ეს კი თითქოს მის კომპეტენციასა და ადამიანურ თვისებებზე იყო მორგებული: იგი გახლდათ კვალიფიციური იურისტი, თავზიანი, ღიმილიანი, დიდსა

თუ პატარასთან გამორჩეულად კორექტული და ლამაზი ქალბატონი.

ქალბატონმა ნანა დათიაშვილმა კეთილად იცხოვრა და, ძალიან სამწუხაროდ, ახალგაზრდა ასაკში წავიდა ისე, რომ გაოგნებული და უკიდურესად გულნატკენი დატოვა შვილი, მშობლები, ძმა, მეგობრები, ახლობლები და კოლეგები.

მშვიდობით, ჩვენო ნანა!

თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტი

გია ქალანდარიშვილის გახსენება

თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტს დღემდე მძიმე ტკივილად ახსოვს პროფესორ გია კალანდარიშვილის ახალგაზრდულ ასაკში გარდაცვალება. მიუხედავად ხანმოკლე სიცოცხლისა (მხოლოდ ორმოცდაათი წელი იცოცხლა), მან მოასწრო და გახდა წარმატებული მეცნიერებაში, პედაგოგიურ და სამკურნალო საქმიანობაში. გია კალანდარიშვილს მიმდინარე წლის 24 მაისს დაბადებიდან 60 წელი შეუსრულდებოდა.

1990 წელს, როდესაც გია თერაპიის №2 კათედრის ასისტენტად აირჩიეს, იგი უკვე იყო მედიცინის მეცნიერებათა კანდიდატი, დისერტაცია მოსკოვში

ასპირანტურაში სწავლის დროს დაიცვა, პროფესორი ა. ალექსანდროვის ხელმძღვანელობით. მას იქვე შეეძლო საექიმო საქმიანობის წარმატებით გაგრძელება, მაგრამ სამშობლოში დაბრუნდა და თერაპიის კათედრაზე გააგრძელა მუშაობა... მისვლისთანავე კათედრის თანამშრომელთა პატივისცემა და სიყვარული დაიმსახურა, როგორც განათლებულმა პიროვნებამ, წესიერმა ადამიანმა, დიდი პოტენციის მქონე მეცნიერმა პედაგოგმა, პედაგოგების დაჟინებული თხოვნის მიუხედავად, სადოქტორო დისერტაციაზე მუშაობა დროებით შეაჩერა, საქართველოში მიმდინარე პოლიტიკური ქარტეზილების გამო... 1999 წელს წარმატებით ჩატარებული სამეცნიერო-კვლევითი მუშაობის შედეგი განივრცო სადოქტორო დისერტაციაში – „ფილტვების ქრონიკული უკმარისობის არამედიაკამენტური მკურნალობა“, კოლეგები და ოპონენტები აღნიშნავენ, რომ სამეცნიერო კვლევა გამოირჩეოდა აქტუალობით, კვლევის მეთოდების მაღალი დონით, ახალი ორგინალური დასკვნებით, რომელსაც დიდი თეორიული და პრაქტიკული მნიშვნელობა ჰქონდა. მისმა პედაგოგიურმა და სამეცნიერო საქმიანობამ ასახვა ჰპოვა პედაგოგთან, პროფესორ ვაჟა გვანცელაძესთან ერთად გამოცემულ სახელმძღვანელოში –

„შინაგანი სნეულებათა დიაგნოსტიკა და თერაპია“. გია კალანდარიშვილი გახლდათ საქართველოს ჰუმანიტარული და სახელოვნებო მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსი, რაც მისი კიდევ ერთი აღიარება იყო, როგორც მეცნიერ-პედაგოგისა.

ყველასთვის მოულოდნელი იყო გია კალანდარიშვილის უეცარი გარდაცვალება 50 წლის ასაკში, მას ბევრი რამ დარჩა სათქმელი, საკვლევინი, დასაწერი... ადამიანური ურთიერთობების გამორჩეული ნიჭით დაჯილდოებული, ძალიან დააკლდა პაციენტებს, სტუდენტებს, კოლეგებს, ოჯახს...

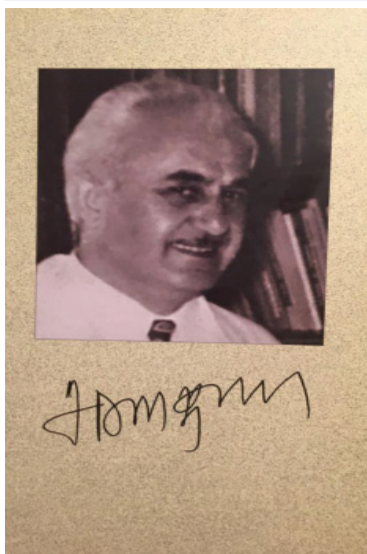
თავად ვერ მოეწრო პირველ შვილიშვილს, ახლა ოთხი შვილიშვილი ჰყავს და მათგან ერთ-ერთი მისი მოსახელეა.

გრძელდება გვარი, დანარჩენს დრო აჩვენებს, ყველაფრის მთქმელი დრო.

პროფესორი ვაჟა გვანცელაძე, მედიცინის მეცნიერებათა დოქტორი, რეპროდუქციული მედიცინის სპეციალისტი, საქართველოს ჰუმანიტარული და სახელოვნებო აკადემიის აკადემიკოსი; პროფესორი გელა სულაბაძე, მედიცინის მეცნიერებათა დოქტორი, თსსუ-ის ზოგადი თერაპიის დეპარტამენტის ხელმძღვანელი.

სახელოვანი ქირურგის ხსოვნას

1995 წლიდან 2007 წლამდე თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის „სამედიცინო გაზეთში“ სისტემატურად ქვეყნდებოდა ცნობილი ქირურგის, მედიცინის მეცნიერებათა დოქტორის, პროფესორ **გიორგი ბოჭორიშვილის**, მოგონებები, სადაც იგი საინტერესოდ და შთაბეჭდილებად მოგვითხრობდა მის მიერ განვლილ გზაზე — ბავშვობაზე, სტუდენტობის წლებზე, კლინიკურ და სამეცნიერო საქმიანობაზე, მედიცინის კორიფეებთან ურთიერთობაზე...

სწორედ ამ მოგონებების მიხედვით გამოიკვლია ნიგინი გიორგი ბოჭორიშვილის ცხოვრებასა და მოღვაწეობაზე, რომლის პრეზენტაციაც ახლახან საქართველოს პარლამენტის ეროვნულ ბიბლიოთეკაში გაიმართა. ნიგინის რედაქტორია სახელოვანი ქირურგის ვაჟიშვილი, მედიცინის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი გიორგი ბოჭორიშვილი. წინასიტყვაობაში, საუბრობს რა მამის ღვაწლსა და დამსახურებაზე მედიცინაში, ბ-ნი გოგი აღნიშნავს: „როცა პროფესორი გიორგი ბოჭორიშვილი აქტიურ სამედიცინო პრაქტიკას ეწეოდა, არ არსებობდა ექოსკოპიური კვლევა, რომ არაფერი ვთქვათ კომპიუტერულ დიაგნოსტიკაზე. არც თანამედროვე საანესთეზიო საშუალებები და აპარატურა არსებობდა. ამიტომ იმ თაობის გამორჩეული მასწავლებელი გახლდათ ექიმობა, რაც ეფუძნებოდა პაციენტის ანამნეზის სრულყოფილ შეფასებას, ღრმა თეორიულ განათლებას, მდიდარ კლინიკურ გამოცდილებას და უზადო ოპერაციულ ტექნიკას. მეტიც, იმ პერიოდის ამგვარი უნიკალური ოპერაციები ქირურგიის სიდიადის მანიშნებელი გახლდათ.“

ნიგინის პრეზენტაციაზე სიტობითი და სიყვარულით გაისხენეს ცნობილი ქირურგი და პედაგოგი თსსუ-ის რექტორმა, პროფესორმა ზურაბ ვადაჭკორიამ და თსსუ-ის პროფესორებმა: ნოდარ ლომიძემ, თამაზ ჩხიკვაძემ, თეიმურაზ პეტრიაშვილმა; გასტროენტეროლოგმა ხუტა პაჭკორიამ.

სასახელო ოჯახის ღირსეულმა წარმომადგენლებმა, გიორგი ბოჭორიშვილის შვილებმა, პროფესორებმა გიორგი, ნანა და რევაზ ბოჭორიშვილებმა ნიგინის პრეზენტაციაზე საზოგადოებას ამცნეს თავიანთი გადაწყვეტილება **თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის წარჩინებული უნივერსიტეტის სტორიული ბოჭორიშვილის სახელობის სტიპენდიის დაწესების შესახებ**, რაც კიდევ ერთხელ ადასტურებს მათ დიდ სიყვარულსა და პატივისცემას, სახელოვანი მამის ხსოვნის, ასევე, მშობლიური უნივერსიტეტის და ქართული სამედიცინო სკოლის მიმართ.

სიხვეყე აყენოვში

ტვინის სიკვდილის შედეგად შეიცვლება, პაციენტებს სიცოცხლე დაუბრუნონ

ბიოტექნოლოგიურმა კომპანია — Bioquark Inc-მ მიიღო ეთიკური კომისიის თანხმობა უჩვეულო ექსპერიმენტის განსახორციელებლად. კვლევას ერთ-ერთ ინდურ საავადმყოფოში ამერიკელი მეცნიერები ჩაატარებენ. პროექტ — ReAnima-ს ფარგლებში მეცნიერები შეეცდებიან, გააცოცხლონ ტვინი — ექსპერიმენტები ტვინის სიკვდილის შემდეგ 20 ადამიანზე ჩატარდება, მათი სიცოცხლის შენარჩუნება კი სპეციალური აპარატურის მეშვეობით მოხდება.

ამჟამად მკვლევრები ეძებენ ხალხს, რომელთაც ახლობლები თანხმობას განაცხადებენ ექსპერიმენტში მონაწილეობაზე, თვითონ „გამაცოცხლებელი“ კურსი კი 6 კვირის განმავლობაში გაგრძელდება. მეცნიერები გეგმავენ, რამდენიმე მეთოდის ტესტირება მოახდინონ ექსპერიმენტის მონაწილეებზე, მაგალითად, კვირაში ორჯერ პაციენტის თავის ტვინში ღეროვანი უჯრედები შეიყვანონ და ყოველდღიურად ზურგის ტვინში პეპტიდების ინექციები გაუკეთონ. გარდა ამისა, მკვლევრები ჩაატარებენ ლაზერული თერაპიის კურსს, რომელიც უკვე აპრობირებულია პარკინსონიან და ინსულტგადატანილ პაციენტებზე. სხვა მეთოდი ხელის ნერვის ელექტროსტიმულაციაა.

თვალის ადევნონ პაციენტების თავის ტვინის აქტიურობას ყოველი თერაპიული კურსის შემდგომ რამდენიმე თვის განმავლობაში, ასევე, გამახვილონ განსაკუთრებული ყურადღება ზურგის ტვინის ზემო ნაწილზე, რომელიც მონაწილეობს სუნთქვის პროცესის კონტროლში. მეცნიერები დააკვირდებიან პულსის სიხშირის ცვლილებებს, ორგანიზმის სისხლით მომარაგებას და არტერიულ წნევას.

იმედოვნებენ, რომ შედეგები უკვე 2-3 თვეში იქნება შესაძლებელი, არ გამოიცხადებენ იმას, რომ მათ შეეძლებათ გამოიწვიონ ნერვული უჯრედების რეგენერაციის პროცესი და გააუმჯობესონ კვლევის მონაწილეების ნერვული სისტემის მუშაობა.

<http://www.sciencealert.com/a-biotech-company-has-been-given-permission-to-try-and-bring-dead-brains-back-to-life>

საქველმოქმედო გამოფენაზე

6 მაისს, გორგობის დღესასწაულზე, თსსუ-ის ბიბლიოთეკის ფოიე ლამაზ ღონისძიებას მასპინძლობდა - საინტერესო გამოფენაზე წარმოდგენილი იყო ჩვენი უნივერსიტეტის სამედიცინო ფიზიკის და ბიოფიზიკის დეპარტამენტის ასოცირებული პროფესორის, ხათუნა ინჭიკველის, ნამუშევრები. ქალბატონი ხათუნა არა მარტო ხელოვნების დიდი მოყვარულია, არამედ უნივერსიტეტში გამართული კონცერტებიდან რომანსების შესრულებითაც დაამახსოვრა თავი პუბლიკას. მუსიკისადმი მის განსაკუთრებულ დამოკიდებულებას პროფესორული მუსიკალური განათლებაც განაპირობებს. რაც შეეხება გამოფენას, სადაც მის მიერ შექმნილი აპლიკაციები იყო წარმოდგენილი, როგორც თავად აღნიშნა, უყვარს ლამაზი და საინტერესო ნივთები: ქვების, დეკორატიული მინების, პეპლების, მარკების, მცენარეების, ნიჟარების და ა. შ. შეგროვება და, ვინაიდან ხატვა „არ გამოსდის“, სცადა შეგროვილი მასალა ტილოზე გადაეტანა და დეკორატიული ხელოვნების ნიმუშები შეექმნა.

გამოფენა სახელოვანი პათოლოგ-განატომის, მეცნიერის და პედაგოგის, პროფესორი თამარ დეკანოსიძის ხსოვნას მიძღვნა: „ქალბატონი თამარი მკვდარ ქსოვილს სწავლობდა, მე, როგორც ბიოფიზიკოსი, - ცოცხალ უჯრედს. დიდი მეცნიერი სულ ცდილობდა კავშირის პოვნას ამ ორს შორის. იგი ბუნებით ქველმოქმედი ცხოველად, სწორედ ამიტომ გადაწყვიტე მისი და ჩემი სახელით ღონისძიებაზე შეგროვილი თანხა უწარმულად დარიცხვის საფუძველზე დასაბრუნებლად და სოციალური ადაპტაციის ცენტრ „აისის“ ანგარიშზე გადაირიცხოს“, - აღნიშნა ქალბატონმა ხათუნამ.

გამოფენაზე წარმოდგენილი სხვადასხვა თემაზე შექმნილი კომპოზიციები პოზიტიურ და სასიამოვნო განწყობას უტოვებდა მნახველს. აღდგომის შემდეგ ბუნებრივი იყო კვრცხის გამოყენებით შექმნილი აპლიკაციების სიმრავლე, რამაც განსაკუთრებით დააინტერესა დამთვალიერებელი. ყურადღებას იქცევდა ნიჟარებით, მცენარეებით, ყავის მარცვლებით შექმნილი კომპოზიციებიც... ნამუშევრების უმეტესობა სახელწოდების გარეშე შეიქმნა და ავტორი ცდილობდა თითოეული მათგანით გარკვეული ემოცია გადმოეცა, რაც ნამდვილად შეძლო და ისედაც სადღესასწაულო განწყობით გამორჩეული დიდ კიდევ უფრო გაუღამაზა მნახველს.

ნატო ბოლქვაძე

საქართველოს ისტორიით დაინტერესებული აკითხველისთვის

კრწანისის ბრძოლაში განცდილი ქართველთა მარცხი და თავგანწირვა, მისი მიზეზები და შედეგები, არაერთხელ გამხდარა ქართველი ისტორიკოსების თუ მხატვრული სიტყვის ოსტატების განხილვის თემა. ამ მნიშვნელოვან ისტორიულ მოვლენას წლების წინ გამოეხმაურა და ნაშრომი მიუძღვნა მედიცინის მეცნიერებათა დოქტორმა, თსსუ-ის პათოფიზიოლოგიის დეპარტამენტის პროფესორმა თეიმურაზ პეტრიაშვილმა, რომელიც უკვე კარგა ხანია ნაყოფიერად მოღვაწეობს საისტორიო მეცნიერებაში და განსაკუთრებით ერეკლე II-ის ეპოქის შესწავლითა და ინტერესებული.

„კრწანისის ნაბრძოლი ხმალი და ბატის ფრთის კალამი იოანე ბატონიშვილისა“ რამდენიმე წლის წინ დაიწერა, ახლახან კი ავტორმა ახალი ნიგინი — „კრწანისის ბრძოლა“ — შემოგვთავაზა. „ნაშრომი უდავო ღირსებად უნდა მივიჩნიოთ (ვალკუელი პროფესორისა თუ მოვლენის შეფასებისადმი ავტორის მიერ) მთლიანად. თ. პეტრიაშვილი გვთავაზობს ერეკლეს პოლიტიკის უადრესად ობიექტურ და კარგად დასაბუთებულ შეფასებას, ახდენს რა მუფის მიმართ უმართებულო ბრალდებების კორექტირებას, ამავდროულად, იგი აანალიზებს ამ უკანასკნელის მიერ დაშვებულ შეცდომებსაც ისე, რომ სრულიად გამორიცხავს საკუთარი, სუბიექტური აზრის მკითხველისთვის თავსმოხვევას...ნაშრომის უდავო ღირსებად მიგვაჩნია თანდარი

თული რუკები: ეს თვალსაჩინო მასალა განსაკუთრებით შეუწყობს ხელს ახალგაზრდა თაობის მკითხველთა დაინტერესებას საკუთარი ქვეყნის წარსულით. მნიშვნელოვანია, ასევე, საკითხის ირგვლივ არსებული წყაროების და ლიტერატურის ამომწურავი ჩამონათვალი და, რაც ყველაზე მთავარია, ავტორი საოცრად მიზიდველად, მაღალმხატვრული ლიტერატურული ენით გადმოსცემს სათქმელს.“ — აღნიშნავს თსსუ-ის ივანე ჯავახიშვილის ისტორიისა და ეთნოლოგიის ინსტიტუტის უფროსი მეცნიერი თანამშრომელი, ლელა მიქიაშვილი, ნიგინის წინასიტყვაობაში.

ახალგამოცემული ნიგინი კარგი საჩუქარია ახალგაზრდობის და საქართველოს ისტორიით დაინტერესებული მკითხველისთვის.

ცოფით დაავადებულ დედას ჯანმრთელი შვილი შეეძინა

ჩინელმა ექიმებმა გამოაქვეყნეს სტატია ცოფით დაავადების იშვიათი შემთხვევის შესახებ. ცოფით დაავადების ეფექტური მეთოდი, სადღესასწაულო, არ არსებობს. მათთვის, ვის სისხლშიც საშიში ვირუსი ხვდება, აუცილებელია ვაქცინაციის კურსის გავლა. და თუ ამ ღონისძიებას არ გაუატარებთ, ავადმყოფობა პროგრესირდება და პაციენტი დაიღუპება.

25 წლის, 4 თვის ფეხმძიმე ჩინელი ძაღლმა დაკბინა. ცხოველი

ცოფით იყო დაავადებული. ქალს არ ჩატარებია აუცილებელი ვაქცინაცია, მხოლოდ ქრილობა დაუმუშავეს.

ცოფის სიმპტომები პაციენტს გამოუვლინდა მშობიარობის პროცესში. ორი დღის შემდეგ კი ქალი გარდაიცვალა. გასინჯეს რა ახალშობილი, ექიმებმა გაცხებულბმა აღმოაჩინეს, რომ ბავშვი სრულიად ჯანმრთელი იყო. მედიკოსები ხსნიან, რომ ყველაზე მნიშვნელოვანი როლი პატარას დაცვის თვალსაზრისით, ითამაშა პლაცენტამ. მიუხედავად ამისა, ექიმებმა იგი

მაინც ანტირაბიული ვაქცინით აცრეს. ავტორები ხაზს უსვამენ იმას, რომ დღესდღეობით ცნობილი მხოლოდ ექვსი მსგავსი შემთხვევაა, როდესაც ცოფით დაავადებულმა ქალმა იმშობიარა. ხუთი მათგანი გადარჩა. მიუხედავად ამისა, რომ მსგავსი შემთხვევები იშვიათია, ისინი აუცილებელია აღიკვეთოს, აცხადებენ ექიმები.

<http://www.medicaldaily.com/rare-case-rabies-infection-new-born-383619>

